

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Інститут практичної культурології та арт-менеджменту

Кафедра мистецтвознавчої експертизи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
проф. Іванов С.В.

« 02 » червня 2019 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Асистентська (педагогічна) практика»**

для здобувачів вищої освіти

галузь знань 02 Культура і мистецтво
спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
освітній рівень третій (освітньо-науковий) рівень
вид дисципліни дисципліна вибору інституту

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2019/2020
Кількість кредитів ECTS	6
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма підсумкового контролю	залік
диференційований	

Викладач: Афоніна Олена Сталівна, доктор мистецтвознавства, професор

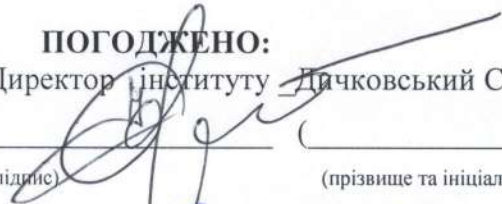
Пролонговано: на 20¹⁹/20²⁰ н.р. Афоніна О.С. «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20²⁰/20²¹ н.р. Афоніна О.С. «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ («__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ («__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2019

Розробник: Афоніна О. С., доктор мистецтвознавства, професор

ПОГОДЖЕНО:

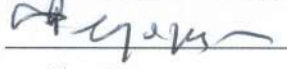
Директор інституту Дичковський С. І.

 (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Протокол № 8 від «30» березня 2019 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри Федорук _____

 (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Протокол № 9 від «30» березня 2019

Схвалено науково – методичною радою Академії

Протокол від «8» квітня 2019 року № 2

Голова науково-методичної комісії (підпис) _____ (Іванов С. В.) (прізвище та ініціали)

«8» квітня 2019 року

Анотація (опис) навчальної дисципліни (у т.ч. міждисциплінарні зв'язки). Навчальна дисципліна «Асистентська педагогічна практика» включена до освітньої програми та навчального плану підготовки докторів філософії і відноситься до числа дисциплін третього (науково-освітнього) рівня вищої освіти (III курс, 6 семестр). Вона має ознайомити з процесом організації освітньої діяльності у культурно-мистецьких закладах вищої освіти, закріпити набуті необхідні знання і практичні уміння у власній педагогічній роботі зі здобувачами, а саме: у розвитку практичних умінь в організації занять, розуміння специфіки роботи зі студентами з науковими текстами, пошуками наукової новизни, вироблення індивідуального стилю у науково-педагогічній діяльності щодо використання у подальшій професійній діяльності на посаді викладача вищого навчального закладу, керівника наукового дослідження тощо. Дисципліна дозволяє здобувачу вищої освіти актуалізувати та удосконалити категоріальний апарат, напрацьований традиційними та сучасними дискурсами задля формування належного рівня наукової та культурної компетенції в царині української та світової культури, розвиває вміння кваліфіковано відобразити результати власних наукових досліджень у адекватних формах, прийнятних сучасною наукою, застосовувати психологічні знання в організації навчальної діяльності та вихованні студентів, а також при вирішенні конкретних завдань майбутньої науково-педагогічної діяльності, сприяти розвитку професійних навичок студентів, збагачення особистого науково-педагогічного досвіду.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна базується на знаннях, спільних для курсів «Філософія науки», «Інформаційні технології в практиці наукових досліджень», «Історіографія і методологія дослідження мистецтва», «Венеціанське бісенале у мистецькому просторі світу», «Дослідження культурних цінностей», «Мистецтво як соціокультурний феномен», «Мистецько-видовищні форми сучасної культури».

2. Мета дисципліни: ознайомлення з процесом організації освітньої діяльності у культурно-мистецьких закладах вищої освіти, закріплення набутих необхідних знань і практичних умінь, удосконалення та розширення теоретичних знань у різних напрямках наукових досліджень в галузі образотворчого мистецтва з апробацією у власній педагогічній роботі зі студентами; сприяти формуванню у студентів досвіду методичного аналізу, дослідницького мислення в галузі теорії та методики викладання, стимулювати творчу активність студентів, екстраполяцію досвіду на педагогічну діяльність, сприяти оволодінню спеціальними знаннями, уміннями та навичками, застосування яких нерозривно пов'язано з теорією та практикою художньої діяльності; набуття та демонстрація інтегральних, загальних, фахових програмних компетентностей зі спеціальності «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

3. Завдання (навчальні цілі): згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей:

інтегральна компетентність: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у сфері образотворчого мистецтва, що передбачає глибоке переосмислення наявних та формування нових цілісних знань та професійної практики.

Загальні:

- здатність здійснювати комплексні дослідження на основі системного наукового світогляду із застосуванням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних наукових джерел.

Фахові:

- здатність до оволодіння глибокими знаннями в галузі образотворчого мистецтва та дотичних до нього міждисциплінарних напрямках;
- здатність глибоко розуміти закономірності історичного процесу;
- здатність аналізувати сучасний стан і тенденції розвитку світового та національного образотворчого мистецтва;
- здатність працювати з автентичними матеріалами, здійснювати польові дослідження щодо реставрації;
- здатність розрізняти зразки декоративного мистецтва та вміння їх реставрації.

Загальний обсяг дисципліни – 180 годин. Кінцева форма контролю – диференційований залік.

4. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:
 Знання: категоріальний апарат з дисципліни задля формування належного рівня культурної та наукової компетентності; основні напрямки наукових досліджень в царині образотворчого мистецтва; знати та дотримуватися основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності.
 Вміння: аналізувати теоретичні і практичні проблем світової та української культури як доміанти міждисциплінарних досліджень; характеризувати основні напрями розвитку культури в її історичній ретроспективі й перспективі; аналітично мислити в рамках інтерпретації декоративно-прикладного мистецтва в сучасних течіях; кваліфіковано відображати результати власних наукових досліджень у відповідних теоретичних формах.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	% у підсумковій оцінці з дисципліни
	<i>Результат навчання</i>			
ЗК 1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	евристичний, робота з науковою літературою,	усний аналіз фахової літератури, звіт про виконання	10

		проблемний, моделювання, аналіз і синтез	самостійної роботи, диференційовани й залік	
ЗК 4.	Здатність генерувати нові ідеї та обґрунтовувати власні оригінальні наукові концепції.	пошукова ситуація, робота з науковою літературою, дослідницький, проблемний, моделювання, аналіз і синтез	усний аналіз фахової літератури, звіт про виконання самостійної роботи, рецензування відповідей учасників навчального процесу	20
ФК 1.	Здатність до оволодіння глибинними знаннями в галузі образотворчого мистецтва та дотичних до нього міждисциплінарних напрямках.	евристичний, робота з науковою літературою, проблемний, моделювання, аналіз і синтез	опитування, усний аналіз образотворчих артефактів, усний аналіз фахової літератури, звіт про виконання самостійної роботи, рецензування відповідей учасників навчального процесу, диференційован ий залік	20
ФК 4.	Здатність глибоко розуміти закономірності історичного процесу.	евристичний, робота з науковою літературою, проблемний, моделювання, аналіз і синтез	опитування, усний аналіз образотворчих артефактів, усний аналіз фахової літератури, звіт про виконання самостійної роботи, рецензування відповідей учасників навчального процесу, диференційован ий залік	20
ФК 5.	Здатність аналізувати сучасний стан і тенденції розвитку світового та національного образотворчого мистецтва.	евристичний, дослідницький, проблемний, дискусія, моделювання,	усний аналіз образотворчих артефактів, усний аналіз фахової	20

		аналіз і діагностика ситуації	літератури, звіт про виконання самостійної роботи, диференційований залік	
ФК 8.	Здатність до практичного впровадження результатів власних досліджень у царинах, дотичних до основної діяльності та суміжних сфер.	евристичний, дослідницький, проблемний, дискусія, моделювання, аналіз і діагностика ситуації	усний аналіз образотворчий артефактів, усний аналіз фахової літератури, звіт про виконання самостійної роботи, диференційований залік	10

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання.

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)					
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 5	ФК 1	ФК 4
Знати історію становлення мистецтвознавства, етапи її еволюції, основні історико-методологічні концепції.	+	+	+		+	+
Вільно орієнтуватися у світовому історико-методологічному процесі від Античності до сучасності, відповідно до сучасних знань вміти обґрунтувати нове розуміння мистецьких явищ світової культури.			+		+	+
Знати найновіші дослідження з історії української культури, у світлі нових знань вміти обґрунтувати нові погляди на процес розвитку українського мистецтва від витоків до сучасності, розуміти його співвіднесеність зі світовими історичними процесами.	+	+	+		+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання здобувачів вищої освіти.

Внутрішня система забезпечення якості освіти НАКККіМ здійснює безперервний моніторинг якості освітніх послуг, що представлені поточним та підсумковим контролем. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу. Перевірка знань проводиться за допомогою усного опитування пройденого матеріалу, а також за результатами усного аналізу наукової літератури та образотворчих артефактів, підготовлених здобувачами вищої освіти під час самостійної роботи.

Підсумкове оцінювання проводиться у формі диференційованого заліку. Залік виставляється за результатами роботи здобувачів вищої освіти впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних здобувачів. Форма проведення заліку усна, яка передбачає знання матеріалу за змістом дисципліни, а також демонстрації її зв'язку з темою дисертації.

7.2. Організація оцінювання.

Контроль за якістю навчання здобувача вищої освіти здійснюється за 100-бальною системою. Загальну кількість балів здобувача вищої освіти формують семестрові бали, отримані з усіх тем змістових розділів; бали, отримані за виконання самостійних завдань, а також бали, які отримані за підсумкову роботу (залік).

Умовою допуску до підсумкової роботи (заліку) є отримання здобувачем вищої освіти під час семестрового оцінювання не менше ніж 48 балів (*критично-розрахунковий мінімум*), у тому числі під час опитування – 24 бали та самостійної роботи – 24 бали. Мінімальна кількість балів, що має отримувати здобувач вищої освіти на підсумковому заліку – 12 балів. Максимальна кількість балів: опитування – 40 балів, самостійна робота – 40 балів, залік – 20 балів.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Оцінка за шкалою НАКККіМ (бали)	Оцінка за чотирибальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
74-81		C
64-73	Задовільно	D
60-63		E
35-59	Незадовільно	FX
1-34		F

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план занять.

	Назва тем	Кількість годин Усього
1	Участь в установчій конференції. Ознайомлення з метою, завданнями та змістом практики; з вимогами до оформлення звітної документації. Ознайомлення з умовами роботи на базі практики; проходження інструктажу з техніки безпеки	I тиждень практики 12 годин
2	Ознайомлення із науковою, творчою. Етапи становлення й розвитку науки. Виникнення науки як соціального явища. Історія та структура наукових революцій, їх ознаки. Основні тенденції розвитку світової науки кінця XX – початку XXI століть. Наука в Україні на сучасному етапі: стан, проблеми, перспективи. Інноваційно-інвестиційна модель розвитку науки. Загальні риси й особливості розвитку науки в зарубіжних країнах. Наука й антинаука. Наука та культура в глобалізованому світі. Наука та мистецтво: принципи взаємодії.	II тиждень практики 18 годин
3	Робота зі студентами разом з керівником практики. Узгодження та визначення індивідуальних планів науково-творчої роботи студентів. Визначення наукового напрямку та обґрунтування важливості наукової проблеми. Вибір теми (проблеми) і складання програми дослідження. Уточнення проблеми (теми) і складання програми дослідження. Конкретна методика дослідження. Актуальність, новизна, мета й завдання дослідження. Методологічні критерії актуальності проблеми наукового дослідження.	III тиждень практики 18 годин

	Категоріальний апарат наукового дослідження. Об'єкт і предмет наукового дослідження.	
4	Теоретичне та практичне значення дослідження. Гіпотеза як важливий елемент дослідження. Сутність гіпотез і критерії їх ефективності. Упорядкування та систематизація результатів дослідження. Теоретичний аналіз і літературне оформлення результатів дослідження. Упровадження результатів дослідження в практику. Організація та планування наукового дослідження.	IV тиждень практики 18 годин
5	Етапи процесу виконання наукового дослідження. Етап розумових операцій. Написання тексту наукової роботи та його редагування. Структурна схема наукової роботи. Частина наукового дослідження: емпірична (практична) і теоретична.	V тиждень практики 18 годин
6	Спостереження за роботою наукового керівника. Ознайомлення з методом спостереження за сумісною діяльністю. Кваліфікаційні ознаки дипломної роботи. Структурні особливості дипломної роботи. Вимоги до змісту, творчого характеру, теоретичного та практичного значення магістерської роботи. Складання схеми дослідження студента-магістра. План-проспект магістерського дослідження. Бібліографічний пошук літературних джерел. Етапи вивчення першоджерел і наукових публікацій. Відбір та оцінка інформації. Сутність наукового факту та його новизна. Влучність, об'єктивність і достовірність наукового факту.	VI тиждень практики 18 годин
7	Цитата як особлива форма фактичного матеріалу. Найпоширеніші форми реєстрації відібраного фактичного матеріалу. Підготовка тексту наукової роботи. Компонування основної частини роботи.	VI тиждень практики 18 годин

	Категоріальний апарат наукового дослідження. Об'єкт і предмет наукового дослідження.	
4	Теоретичне та практичне значення дослідження. Гіпотеза як важливий елемент дослідження. Сутність гіпотез і критерії їх ефективності. Упорядкування та систематизація результатів дослідження. Теоретичний аналіз і літературне оформлення результатів дослідження. Упровадження результатів дослідження в практику. Організація та планування наукового дослідження.	IV тиждень практики 18 годин
5	Етапи процесу виконання наукового дослідження. Етап розумових операцій. Написання тексту наукової роботи та його редагування. Структурна схема наукової роботи. Частина наукового дослідження: емпірична (практична) і теоретична.	V тиждень практики 18 годин
6	Спостереження за роботою наукового керівника. Ознайомлення з методом спостереження за сумісною діяльністю. Кваліфікаційні ознаки дипломної роботи. Структурні особливості дипломної роботи. Вимоги до змісту, творчого характеру, теоретичного та практичного значення магістерської роботи. Складання схеми дослідження студента-магістра. План-проспект магістерського дослідження. Бібліографічний пошук літературних джерел. Етапи вивчення першоджерел і наукових публікацій. Відбір та оцінка інформації. Сутність наукового факту та його новизна. Влучність, об'єктивність і достовірність наукового факту.	VI тиждень практики 18 годин
7	Цитата як особлива форма фактичного матеріалу. Найпоширеніші форми реєстрації відібраного фактичного матеріалу. Підготовка тексту наукової роботи. Компонування основної частини роботи.	VI тиждень практики 18 годин

	<p>Редагування рукопису наукової роботи. Дослідницькі процедури викладення змісту роботи. Композиційні елементи рукопису наукової роботи. Робота над чистовим варіантом рукопису. Порядок захисту наукової роботи. Спільне і відмінне в захисті курсових, дипломних, кандидатських робіт. Рекомендації до виголошення наукової доповіді. Правила бібліографічного опису наукових джерел. Технічні правила оформлення роботи</p>	
8	<p>Структура організацій, які формують науку в Україні. Суб'єкти наукової та науково-технічної діяльності, їх правовий статус. Основні права вченого. Повноваження вченої (наукової) ради вищого навчального закладу. Перспективні напрями розвитку фундаментальних, прикладних і соціогуманітарних наук в Україні.</p>	<p>VI тиждень практики 18 годин</p>
9	<p>Набуття науково-педагогічного досвіду як викладача вищого навчального закладу у співпраці з науковим керівником та студентами. Поняття й тлумачення методології, її основні функції. Професійно-етична функція методології. Роль методології в процесі наукового пізнання. Методологічний апарат науки. Методологія науки як вчення про принципи побудови, форми та способи наукового пізнання.</p>	<p>IX тиждень практики 18 годин</p>
10	<p>Сутність методології пізнання в широкому та вузькому значенні. Принципи та функції методології пізнання. Методологія як окрема наукова дисципліна. Поняття методики дослідження. Методологічний інструментарій науки в добу модерну. Формування нової методологічної культури науки в епоху постмодерну. Методологічні засади постмодерністського наукового мислення</p>	<p>X тиждень практики 18 годин</p>
11	<p>Заповнення звітної документації практики.</p>	<p>XI тиждень практики</p>

	Підготовка письмового звіту зі звітною документацією Звіт. Диференційований залік	6 годин
	Разом	
	Форма контролю	

Загальний обсяг 180 год.

Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Баскаков А. Я., Н. В. Туленков Методология научного исследования : учебное пособие для студентов вузов. Межрегион. акад. упр. персоналом. 2-е изд., испр. Київ : МАУП, 2004. 213 с.
2. Білоусова Т. П. Основи наукових досліджень: навч. посібник для студ. вищ. навч.закл. Маркінатов. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський держ. ун-т, 2004. 119 с.
3. Вовканич С., О. Риндзак. Активізація наукової діяльності молоді в системі інноваційного розвитку. Львів : ІРД НАН України, 2006. 184 с.
4. Воротіна Л.І., Гуткевич С. О.. Кандидатська дисертація: методика написання і захисту : посібник для аспірантів і здобувачів наук. ступ. Київ : Європ. ун-т, 2003. 76 с.
5. Енциклопедія етнокультурознавства / В. Г. Кремень, Ю. І. Римаренко, В. Г.Чернець, Ю. С. Шемшученко. Вид. 2. Київ : Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2005. Ч. 1. Кн. 1. 227 с.
6. Енциклопедія Сучасної України / НАН України; Наукове товариство ім.Т. Шевченка; Координаційне бюро Енциклопедії Сучасної України НАН України / І.М.Дзюба (голов. ред.). Т. 1 : «А». Київ : Державне голов. підприємство республіканського виробничого об'єднання , 2001. 823 с.
7. Єгоров І. Ю., Войтович І. Наука в Україні: стан та проблеми розвитку : дискусійна стаття. Центр дослідження науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАНУ. Київ : 2004. 23 с.
8. Зосимов А. М., Голік В. П. Дисертаційні помилки. 3-тє вид., переробл. і доповн. Харків : Інжек, 2005. 215 с. : іл. , табл.
9. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Кондор, 2006. 204 с.
10. Лузан П. Г. Теорія і методика формування навчально-пізнавальної активності студентів : монографія. Київ : Нац. аграр. ун-т, 2004. 271 с.
11. Методологические вопросы науковедения / под ред. В. И. Оноприенко. Київ : УкрИНТЗИ, 2001. 323 с. Методологія та організація наукових досліджень / В. П. Бобильов, І. І. Іванов, Ю. С. Пройдак. Донецьк : Системні технології, 2008. 265 с.

12. Мортук В. В. Основи наукових досліджень : тексти лекцій. Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. Дрогобич : Вимір, 2005. 142 с.
13. Наука. Влада. Політика / голова ред. кол. М. І. Михальченко : НАН України; Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса. Київ : Знання України, 2008. 240 с.
14. Науково-дослідна робота студентів і методологія педагогічних досліджень : навч. посіб. / уклад.: Т. Д. Федірчик, А. А. Предик ; Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Чернівці : Рута, 2004. 71 с.
15. Ніколаєнко С. М. Наукові дослідження в університетах – визначальний чинник зростання якості освіти. Київ : Прок-Бизнес, 2007. 175 с.
16. Пілюшенко В. Л., Шкрабак І. В., Словенко Е. І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. Київ : Лібра, 2004. 343 с.
17. Синергетична парадигма простору культури: монографія / Наук.-ред. колегія: В.Д. Шульгіна (наук. ред.), І. В. Кузнецова (наук. ред., відп. за вип.), О. В. Яковлев (упоряд.). Київ: НАКККіМ, 2014. 400 с.
18. Стеченко Д. М., О. С. Чмир. Методологія наукових досліджень : підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : Знання, 2007. 317 с. (Серія «Вища освіта ХХІ століття»).
19. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень : конспект лекцій. Київ : Академвидав, 2009. 208 с.
20. Чернець В. Г. Держава і культура : онтологія теоретичного й історичного виміру : монографія. Київ : НАКККіМ, 2016. 552 с.
21. Черній А. М. Дисертація як кваліфікаційна наукова праця : посібник для аспірантів і здобувачів наук. ступеня. Нац. аграр. ун-т. Київ : Арістей, 2004. 231 с.
22. Шейко В. М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. 6-те вид., переробл. і доповн. Київ : Знання, 2008. 310 с.
23. Шкарабура М. Г. Галицька А. А.. Методологія і методика наукових досліджень : навч. посіб. Черкаси : Відлуння-Плюс, 2004. 79 с.

Додаткові:

1. Юрій М. Ф. Соціокультурний світ України: Монографія. Видання 2-е. Київ., Кондор, 2004. 738 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського www.nibu.kiev.ua/ – Національна історична бібліотека України
2. <http://library.nakkkim.edu.ua/> – електронний каталог Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв <http://elib.nplu.org/> – електронна бібліотека «Культура України» http://kultura.ho.ua/books_ku.htm – Культурологічна бібліотек